

SZAKMAIELOKÉSZÍTÉS AZ AGRÁR ÉS A GAZDASÁGI-SZOLGÁLTATÁSI SZAKTERÜLETRE „A” változat

9. évfolyam

Szakmai előkészítő ismeretek	74 óra
Szakmai előkészítő gyakorlatok	148 óra
Elmélet és gyakorlat	222 óra

SZAKMAIELOKÉSZÍTŐ ISMERETEK

Évi óraszám: 74 óra

Célok és feladatok

Az előkészítő ismeretek oktatásának alapvető célja az agrár és a gazdasági-szolgáltatási szakterület általános ismereteinek elsajátítása, a készségek, képességek fejlesztése, valamint olyan ismeretrendszer, tudás és gyakorlati ismeretek kialakítása, amely megalapozza és formálja az agrár és a gazdasági-szolgáltatási szakterület szakmacsoportjaihoz szükséges szemléletet. Készítse fel a tanulókat az önálló és csoportban történő tevékenységre, és ezen keresztül megfelelő tapasztalatszerzésre. Segítse a megalapozott pályaválasztási döntés megerősítését.

Az „A” változatú kerettanterv célja alapvetően azoknak a funkcionális készségeknek, képességeknek a fejlesztése, amelyek a szakképzésbe való belépéshez feltétlenül szükségesek. A tanulók elméleti hiányosságainak pótlása ezt a célt szolgálja.

A *Táplálkozáskultúra* tanításának célja megismertetni a tanulókkal táplálkozási szokásainkat, azok változásait, a táplálkozás élettani hatásait, ezen keresztül az egészségmegőrzés, egészségfejlesztés jelentőségét, hogy mindennapi tevékenységükben, magatartásukban az egészséges életmódra való törekvés megnyilvánuljon. A tanulók aktívan vegyenek részt a táplálkozáskultúra követelményeinek megvalósításában.

A *Gazdasági környezetünk* tanításának célja az alapvető gazdasági folyamatok és jelenségek megismertetése. A gazdaság működésének bemutatásával, a gazdaságban végbemenő jelenségek megértésével formálja a tanulók közgazdasági szemléletét. Az alapfogalmak megtanításával tegye lehetővé a gazdasági alapösszefüggések felismerését és alkalmazását a gyakorlatban.

Alakítsa a tanulóknak a logikus gondolkodás képességét, segítse az ok-okozati összefüggések felismerését. Készítse fel a tanulókat az önálló és csoportban történő munkavégzésre is.

Fejlesztési követelmények

A tantárgy tanulása során fejlődjenek a tanulók szakmai tantárgyak tanulásához szükséges képességei, így különösen az ismeretelemző-értékelő gondolkodás, az önálló ismeretszerzés, az ismeretek alkalmazási képessége.

Fejlessze a szóbeli és írásos szakmai kommunikációs képességeket, a rajzi képességeket. Alakuljon ki, fejlődjön, erősödjön meg a tanulók saját munkájukkal kapcsolatos igényessége, munkájuk legyen átgondolt, célszerű, eredményes, a szóbeli kommunikációban törekedjenek a nyelv, a szakkifejezések szabatos használatára, munkáikban az igényes külalakra.

A tantárgyi tevékenység során szokjanak hozzá a tanulók a számítástechnikai eszközök használatához.

Alakuljon ki a tanulóknak az önálló szakmai tanulás, feladatmegoldás igénye, érezzék meg a tanulási eredmények, sikerek értékét, örömet.

A tantárgyi tevékenység során folyamatosan erősödjék a tanulási és szakmai motiváció, váljon tudatos döntéssé a szakmaválasztás.

Táplálkozáskultúra:

A tanulók ismerjék a magyar étkezési szokásokat, az alapvető élelmiszerek tápértékét. Legyenek képesek az egészséget erősítő értékek felismerésére és az egészséget megőrző magatartás elsajátítására.

Gazdasági környezetünk:

A tanulók tudják megmagyarázni a család szerepét, a gazdasági egységek formáit, szerepét, működését, felépítését.

Belépő tevékenységformák

Feladattal vezetett elemzés írásos, képi és elektronikus ismeretforrások felhasználásával, beadásra szánt beszámolók készítése.

A fizikában, kémiában, matematikában tanult ismeretek rendszerezése, ismétlése.

Információk gyűjtése a tanulók szakirányú tapasztalatainak felhasználásával és kiadványok, szakmai folyóiratok, szakkönyvek segítségével.

Megfigyelési szempontok alapján történő ismeretszerzés. (A tanult ismeretek, törvényszerűségek felismerése a hétköznapi életben és a mezőgazdasági üzemek látogatása során. A különböző szakmák közötti hasonlóságok és különbségek felfedezése.)

Önálló tapasztalatszerzéssel egyszerű összefüggések, törvényszerűségek felismerése.

Táplálkozáskultúra:

Információk gyűjtése közvetlen észlelés és közvetett tapasztalás alapján, ismeretterjesztő kiadványok, médiák segítségével.

Gazdasági környezetünk:

A tanulók gyűjtsenek információkat környezetükből: például a család költségvetéséről, a piac résztvevőiről, a termelési módokról, és tudjanak következtetéseket levonni azokkal kapcsolatban.

Táplálkozáskultúra

Témakörök	Tartalmak
Táplálkozáskultúra	A táplálkozáskultúra fogalma, kapcsolata a kultúra többi elemével.
Táplálkozási ismeretek	Növényi és állati eredetű élelmiszerek. Táplálkozási szokásaink. Tápanyagaink energiatartalma.
Egészség	Az egészség mint érték; az egészség fogalmának értelmezése. A testi egészség. Mentálhigiéné — lelki egészség.
Egészségfejlesztés/ egészségnevelés	Az egészséget befolyásoló tényezők. Környezeti ártalmak hatásai az egészségre. A betegség és hatása a szervezetre. Életmód — egészséges életmód.

Gazdasági környezetünk

Témakörök	Tartalmak
A gazdaság alapjai	A szükséglet, az igény és a kereslet. A gazdálkodás. A termelés. A termelés alapfogalmai, a termelés tényezői. A munkamegosztás. Az elosztás, a forgalom. Hasznosság, érték, elégedettség. A csere. A szerződés, a piac, a jövedelem. A fogyasztás. A fogyasztás tárgyai, a fogyasztás formái. A gazdálkodás formái. Egyszerű újratermelés. Bővített újratermelés.

Témakörök	Tartalmak
A piac	A piac szerkezete. A piac alakulása. Az árak összehasonlítása a piacon. A piac csoportosítása. Piaci kapcsolatok: egyszerű piaci kapcsolatok, bővített piaci kapcsolatok. A piac formái. Az árupiac. A szolgáltatások piaca. Munkaerőpiac: a munkaerőpiac működése, a munkaerőpiac zavarai. Pénz- és tőkepiac: hitelintézetek, pénzpiac, tőkepiac, tőzsde.
A piac résztvevői	A háztartások. A család szerepe — termelés, feldolgozás és szolgáltatás. Családi munkamegosztás. Jövedelemszerzési módok. A jövedelmek felhasználásának módjai. A családi költségvetés készítésének szempontjai. Gazdasági egységek. A gazdasági egységek szerepe. A gazdasági egységek formái. Gazdasági egységek alapítása. A gazdasági egységek működése. A gazdasági egységek felépítése.

A továbbhaladás feltételei

Táplálkozáskultúra:

A tanulók ismerjék táplálkozási szokásainkat és a táplálkozás élettani hatásait.

Ismerjék fel az egészséges életmód fogalmát.

Helyesen rendeljenek össze mezőgazdasági alapanyagokat és feldolgozott élelmiszereket.

Mutassák be a saját és környezetük táplálkozási szokásait, a tanult felhasználásával mondjanak azokról véleményt.

Helyesen rendeljenek össze leírt táplálkozási szokásokat a tanult élettani hatásokkal.

Gazdasági környezetünk:

A tanulók ismerjék a fogyasztás tárgyait, formáit. Értsék az egyszerű gazdasági tevékenységek alapösszefüggéseit.

SZAKMAI ELŐKÉSZÍTŐGYAKORLATOK

Évi óraszám: 148 óra

Célok és feladatok

Az előkészítő gyakorlatok oktatásának alapvető célja az agrár és a gazdasági-szolgáltatási szakterületen az elmülethez kapcsolódó manuális tevékenységek elsajátításán keresztül a motiváció elősegítése, a megalapozott pályaválasztás erősítése. Készítse fel a tanulókat az önálló és csoportban történő munkavégzésre is.

Az „A” változatú kerettanterv célja alapvetően azoknak a funkcionális készségeknek, képességeknek a fejlesztése, amelyek a szakképzésbe való belépéshez feltétlenül szükségesek. Ezt a célt szolgálja — megfelelő tanulói aktivitás mellett — a tanulók fejlettebb gyakorlati készségeinek, képességeinek továbbfejlesztése.

A *Mindennapi ismeretek* tanításának célja, hogy olyan ismereteket nyújtson, amelyek a hétköznapi élet területén hasznosíthatók. Az igényes, helyzethez illő szóhasználat, mondat- és szövegalkotás gyakorlása, közéleti szövegek értelmezése és alkotása, a környező világban való eligazodás segítése. Tegye képessé a tanulókat ügyeiknek az intézésére, saját testi épségük megvédésére, baleset esetén a szakemberek megérkezéséig a további károsodás kivédésére.

A *Munkavédelem és higiénia* oktatásának célja, hogy ismertesse a biztonságos munkavégzés személyi és tárgyi feltételeit. Készítse fel a tanulókat az elsősegélynyújtás általános szabályainak, a higiéniai és környezetvédelmi előírásoknak a betartására.

A *Szakmai tanulmányi kirándulások* célja, hogy a tanulók konkrét tapasztalatokra építve alapozzák meg a szakterület kiválasztását. Alakuljon ki bennük a jelenségek megfigyelésének, elemzésének képessége.

Fejlesztési követelmények

A tantárgy a gyakorlati tevékenységeken keresztül erősítse a tanulók motivációját, és segítse a pályaeépítést.

A *Mindennapi ismeretekben* tanultak alapján a tanulók legyenek képesek hivatalos ügyeik intézésére. Ismerjék fel és értelmezzék a leggyakoribb vevőtájékoztatósi jelrendszereket (élelmiszer, növényvédő szerek, ruha és textil, elektromos kisgépek stb.), tudják a szükséges információforrást használni.

Ismerjék fel a balesetveszélyes helyzeteket.

Tudják végrehajtani balesetknél a legfontosabb teendőket, viselkedjenek a helyzetnek megfelelően.

A *Munkavédelem és higiénia* oktatása során a tanulók ismerjék meg az előforduló ártalmakat, a megelőzési módokat és az elhárítási lehetőségeket. Tudják a személyi higiénia alapszabályait.

*Belépő tevékenységformák**Mindennapi ismeretek:*

Információk gyűjtése, az információk értelmezése, tanári segítséggel következtetések megfogalmazása, közvetlen észlelés és közvetett tapasztalás alapján lényegkiemelés.

Balesetveszélyes helyzetek felismerése.

Balesetek és evvel kapcsolatos magatartások jellemzése.

Helyzetgyakorlatok során a megfelelő tevékenységek kipróbálása.

Munkavédelem és higiénia:

Információk gyűjtése a környezetünkben előforduló ártalmakról, a megelőzési módokról és elhárítási lehetőségeikről.

Mindennapi ismeretek

Témakörök	Tartalmak
Mindennapi ismeretek	Önéletrajzírás. Magán- és hivatalos levél írása. Hivatalos ügyintézés: — Útlevílgénylés. — Erkölcsi bizonyítvány igénylése. — Lakcímbejelentés. — Kérdőív kitöltése. Használati utasítások, vevőtájékoztatók értelmezése. Menetrend. Vásárlások. Telefonkönyv használata. Internet használata. Álláskeresés: — Apróhirdetés. — Munkaügyi Központ. Felkészülés mozi- és színházlátogatásra. Családi ünnepek és szervezésük.

Témakörök	Tartalmak
Elsősegély-nyújtási alapismeretek	<p>Az elsősegélynyújtás célja, az elsősegélynyújtó kötelességei.</p> <p>Tennivalók vészhelyzetben.</p> <p>Helyszínbiztosítás.</p> <p>Segélykérés, a mentő, a tűzoltóság és a rendőrség hívásának szabályai.</p> <p>A sérültek vizsgálata (eszmélet, légzés, pulzus).</p> <p>Mozdíthatóság.</p> <p>Házipatika, elsősegélykészlet.</p> <p>Stabil oldalfekvő helyzet biztosítása.</p> <p>Szabad légút biztosítása.</p> <p>Segélykérés.</p> <p>Elsősegélynyújtás ájulás esetén.</p> <p>Sebek, vérzések elsődleges ellátása.</p> <p>Állati harapások, rovarcsípések ellátása.</p> <p>Segítség áramütés esetén.</p> <p>Égési sérültek ellátása.</p> <p>Fagyási sérülések ellátása.</p> <p>Tennivalók a szervezet általános lehűlése esetén.</p> <p>Lázcsillapítás.</p>

Munkavédelem és higiénia

Témakörök	Tartalmak
Munkavédelmi alapfogalmak	A munkavédelem fogalma, fő területei. A baleset fogalma és megelőzésének szabályai. Foglalkozási ártalmak.
Higiénia	Fogalma, területei. Személyi higiénia. Tisztító- és fertőtlenítőszeresek.

Szakmai tanulmányi kirándulás

Témakörök	Tartalmak
Szakmai tanulmányi kirándulás	Különböző nemzetgazdasági ágazathoz tartozó (vendéglátás, kereskedelem, mezőgazdaság és élelmiszeripar) gazdálkodó szervezetek meglátogatása.

A továbbhaladás feltételei

Mindennapi ismeretek:

A tanulók legyenek képesek hivatalos ügyeik intézésére, dokumentumok, tájékoztatók használatára stb. Tudják a szükséges információforrást kiválasztani, használni, alkalomhoz illően megjelenni, viselkedni.

Ismerjék fel a balesetveszélyes helyzeteket.

Tudja végrehajtani balesetknél a legfontosabb teendőket, viselkedjenek a helyzetnek megfelelően.

Munkavédelem és higiénia:

A tanulók legyenek képesek a munkavédelem és a higiénia alapszabályainak alkalmazására.